

СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ ТА ПРОГНОЗУВАННЯ»

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень вищої освіти
Код і найменування спеціальності, тип і назва освітньої програми	051 Економіка Освітньо-професійна програма Економіка місцевого розвитку
Статус навчальної дисципліни	Обов'язкова навчальна дисципліна
Курс, семестр	курс 1, семестр 1
Трудомісткість	120 год, 4 кредити ЄКТС
Мова(и) викладання	державна
ННІ / факультет, кафедра	Навчально-науковий інститут економіки, управління, права та інформаційних технологій, Кафедра економіки та міжнародних економічних відносин
Контактні дані розробника(ів)	Макаренко Петро д.е.н., професор Контакти: ауд. 475 (навчальний корпус №4) Petro.Makarenko@pdau.edu.ua Сторінка викладача https://www.pdau.edu.ua/people/makarenko-petro-mykolayovych
Мета вивчення навчальної дисципліни	Формування у майбутніх фахівців (магістрів) знань і практичних навиків застосування методів і прийомів економічного аналізу та прогнозування необхідних для виявлення резервів і тенденцій та наукового передбачення розвитку суб'єктів територіальних громад
Компетентності	ЗАГАЛЬНІ ЗК 1. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК 2.Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 8.Здатність проводити дослідження на відповідному рівні. Компетентності, визначені ПДАУ: ЗК 9. Здатність обґрунтувати дії та рішення щодо місцевого розвитку в мінливому економічному середовищі. СПЕЦІАЛЬНІ (фахові) СК 1. Здатність застосовувати науковий, аналітичний, методичний інструментарій для обґрунтування стратегії розвитку економічних суб'єктів та пов'язаних з цим управлінських рішень. СК 3. Здатність збирати, аналізувати та обробляти статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, які необхідні для розв'язання комплексних економічних проблем, робити на їх основі обґрунтовані висновки. СК 6. Здатність формулювати професійні задачі в сфері економіки та розв'язувати їх, обираючи належні напрями і відповідні методи для їх розв'язання, беручи до уваги наявні ресурси. СК 9. Здатність застосовувати науковий підхід до формування та виконання

	<p>ефективних проєктів у соціально-економічній сфері.</p> <p>СК 11. Здатність планувати і розробляти проєкти та прогностичні сценарії у сфері економічного розвитку території та здійснювати їх інформаційне, методичне, програмне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення.</p> <p>СК 13 Здатність здійснювати еколого-економічну оцінку сталого розвитку території на основі відповідних індикаторів та розробляти методичний інструментарій для економічного обґрунтування оптимальних напрямків соціально-економічного розвитку сільських територій.</p>
<p>Результати навчання</p>	<p>ПРН 1. Формулювати, аналізувати та синтезувати рішення науково-практичних проблем.</p> <p>ПРН 8. Збирати, обробляти та аналізувати статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, необхідні для вирішення комплексних економічних завдань.</p> <p>ПРН 11. Визначати та критично оцінювати стан та тенденції соціально-економічного розвитку, формувати та аналізувати моделі економічних систем та процесів.</p> <p>Програмні результати навчання, визначені ПДАУ:</p> <p>ПРН 17. Здійснювати еколого-економічну оцінку сталого розвитку території на основі відповідних індикаторів та розробляти методичний інструментарій для економічного обґрунтування оптимальних напрямків соціально-економічного розвитку сільських територій.</p>
<p>Методи навчання</p>	<p>1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності: словесні методи: лекція; розповідь пояснення; бесіда. наочні методи: ілюстрування; демонстрування. практичні методи: вправи; практичні роботи; робота з навчально-методичною літературою: конспектування, тезування, анотування, підготовка реферату/доповіді;</p> <p>2. Методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності методи формування пізнавальних інтересів: створення ситуації інтересу та новизни навчального матеріалу; метод використання життєвого досвіду.</p> <p>3. Інноваційні та інтелектуальні методи навчання: інтерактивні методи: дискусії, виступи, проектування професійних ситуацій. комп'ютерні та мультимедійні методи: використання мультимедійних презентацій; дистанційне навчання.</p> <p>4. Методи контролю і самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності: методи усного контролю: опитування, бесіда, доповідь. методи письмового контролю: письмове виконання практичних завдань, самостійна робота.</p>
<p>Програма навчальної дисципліни</p>	<p>Тема 1. Предмет, сутність та методи, прийоми і методика економічного аналізу та прогнозування.</p> <p>Тема 2. Аналітичне й інформаційне забезпечення економічного аналізу та вихідні дані для економічного прогнозу.</p> <p>Тема 3. Методи інформаційно-логічного аналізу.</p> <p>Тема 4. Методи застосування факторного аналізу.</p> <p>Тема 5. Методика проведення стратегічного аналізу.</p> <p>Тема 6. Інтуїтивні методи прогнозування в економіці.</p> <p>Тема 7. Формалізовані методи прогнозування в економіці.</p>
<p>Стратегія оцінювання результатів навчання</p>	<p>Вивчення тем та навчального курсу в цілому оцінюється у відповідності до Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті.</p> <p>Поточний контроль результатів навчання на практичних заняттях та самостійній роботі впродовж семестру здійснюється у формі перевірки виконання практичних завдань, розв'язання задач самостійної роботи, тестування і опитування на практичних заняттях.</p> <p>Форма підсумкового контролю: іспит.</p>

<p>Політика навчальної дисципліни</p>	<p>1. Академічна доброчесність Здобувач вищої освіти повинен дотримуватися Кодексу академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавського державного аграрного університету. Дотримування академічної доброчесності здобувачами вищої освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримування норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної(наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації .</p> <p>2. Академічна мобільність Є можливість опанування даної навчальної дисципліни за програмами академічної мобільності (внутрішньої/міжнародної) за наявними укладеними угодами (договорами) між Університетом та закладом-партнером та/або індивідуальними запрошеннями. Визнання та перезарахування результатів такого навчання відбувається спеціально створеною комісією на підставі поданих здобувачем вищої освіти відповідних документів з використанням Європейської кредитно-трансферної системи Організаційні процеси навчання за програмами академічної мобільності регламентуються Положенням про академічну мобільність здобувачів вищої освіти Полтавського державного аграрного університету.</p> <p>3. Неформальна/інформальна освіта На здобувачів вищої освіти поширюється право про визначення результатів навчання набутих у неформальній/інформальній освіті перед опанування даної освітньої компоненти . Визначення набутих результатів навчання або відмова у їх визнанні. Набуття відповідних результатів можливе після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, зокрема: Prometheus, Coursera тощо. Особливості неформального /інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визначення результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету.</p> <p>4. Дедлайни та перескладання Виконання завдань з порушенням термінів без поважних причин оцінюється на нижчий на 25% бал. Перескладання поточного та підсумкового контролю відбувається за наявності поважних причин з дозволу директорату.</p>
<p>Передумови для вивчення навчальної дисципліни (за потреби)</p>	<p>Передумовою для вивчення дисципліни є досягнуті результати навчально-пізнавальної діяльності при формуванні відповідних компетентностей при вивченні дисциплін: Мікроекономіка, Макроекономіка, Економіка підприємства, Міжнародні економічні відносини</p>
<p>Додаткові матеріали для представлення навчальної дисципліни (за потреби)</p>	<p>1. Електронний репозитарій ПДАУ. URL: http://dspace.pdau.edu.ua. 2. Презентації</p>
<p>Рекомендовані джерела інформації</p>	<p>ОСНОВНІ 1. Галушак М.П. Галушак О.Я. Кужда Т.І. прогнозування соціально-економічних процесів: навч. посібник для економічних спеціальностей. Тернопіль: ФОП Паляниця, 2021. – 160 с.</p>

2. Основи економічного аналізу: навч.-метод. посібник. [В.М. Микитюк, Т.М. Паламарчук, О.П. Русак, С.В. Нугаєвська, І.І. Світлитшин та інші за ред. В.М. Микитюка. Житомир: Рута, 2018. 440 с.
3. Демченкова О. Мосунов Б. Методологія проведення експрес-аналізу місцевого бізнес-клімату: навч. посібник. К., 2019.
4. Економічний аналіз: навчальний посібник для здобувачів вищої освіти [Н.Ю. Рекова, С.О. Підгора, В.В. Ровенська, О.В. Латишева, П.П. Гігіс та ін.]. Краматорськ: ДДМА, 2021. 200 с.
5. Демченкова О., Мосунов Б. Методологія проведення експрес-аналізу місцевого бізнес-клімату. URL: http://pleddg.org.ua/wp-content/uploads/2019/05/EBA_Guide.pdf
6. Вишневська О.М., Козаченко Л.А, Костирко А.Г. Економічний аналіз: Курс лекцій. Миколаїв: МНАУ, 2022. 85 с.

ДОДАТКОВІ

7. Економічний аналіз: навч. посіб. [Н.А. Волкова, Р.М. Волчин, О.М. Гайдаєнко та ін.; за ред. Н.А. Волкової. Одеса: ОНЕУ, Ротапринт, 2015. 310 с.
8. Міщук Г.Ю., Джигар Т.М., Шишкіна О.О. Економічний аналіз: навч. посб. Рівне: НУВГП, 2017. 156 с.
9. Оптенко В.І., Іваненко В.В. Азаренко Г.Ф. Теорія економічного аналізу: навч. посібн. Х. ІНЖЕК. 2015. 339 с.
10. Паламарчук Т.М., Русак О.П. Економічний аналіз та методологія його проведення (Вісник ЖНАЕУ. 2016. № 2 (57). Т.2 с. 43-53.
11. Касьяненко В.О., Старченко Л.В. Моделювання та прогнозування економічних процесів. Конспект лекцій. Навч. посібник. Суми: ВТД «Університетська книга», 2017. 185 с.
12. Кулявець В.О. Прогнозування соціально-економічних процесів: Навч. пос. К.: Кондор, 2016. 194 с.
13. Прогнозування соціально-економічних процесів: навч. Посібник. Т. С. Клебанова та ін. Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2015. 656 с. [file:///C:/Users/User/Downloads/2015-8_1%20\(1\).PDF](file:///C:/Users/User/Downloads/2015-8_1%20(1).PDF)
14. Шкроміда В.В., Василюк М.М., Гнатюк Т.М. Економічний аналіз діяльності суб'єктів господарювання. Посібник. Івано-Франківськ. Видавець Кушнір Г.М., 2016. 219 с.
15. Звіти щорічних соціологічних досліджень з тематики децентралізації та реформи місцевого самоврядування. Програма Ради Європи «Децентралізація і реформа місцевого самоврядування в Україні». URL: <http://www.slg-coe.org.ua/p16423/>
16. Козак Ю.Г., Мацкул В.М. Математичні методи та моделі для магістрантів з економіки. Практичні застосування. навч. посіб. К.: ЦУЛ, 2017. 254с. URL: http://shron1.chtyvo.org.ua/Kozak_Yurii/Matematychni_metody_ta_modeli_dlia_mahistriv_z_ekonomiky_Praktychni_zastosuvannia.pdf
17. Крамер Д. Математическая обработка данных в социальных науках: современные методы: учеб. пособие для студ. высших учеб. заведений пер. с англ. М.: Издательский центр «Академия», 2007. 288с. URL: http://pzs.dstu.dp.ua/DataMining/multidim/bibl/2007_Matematicheskaya_obrabotka_v_sotsialnykh_na.pdf
18. Максимова Т. С. Методичні підходи щодо оцінки стійкості розвитку соціально-економічних регіональних систем. Вісник Національної академії державного управління. 2004. № 2. С. 300–304.
19. Поліщук Н. В. Математичні методи економічного аналізу: теорія і практика: навч. посіб. / Н. В. Поліщук, Ю. Ю. Буренніков. – Вінниця: Т. П. Барановська [вид.], 2013. – 291 с.
20. Приходченко Т. А. Методологія дослідження регіонального розвитку. Причорноморські економічні студії, 2017. №16. С.115-120. URL: http://bses.in.ua/journals/2017/16_2017/26.pdf
21. Степаненко Сергій. Методологія оцінки та моніторинг ефективності функціонування механізму регулювання процесів економічного розвитку регіонів.

Вісник Національної академії державного управління при Президентові України, 2012, 3: 146-151. URL: <http://visnyk.academy.gov.ua/wpcontent/uploads/2013/11/2012-3-22.pdf>
22. Draper, N., Smith, H.. Applied regression analysis. 3rd edition. Wiley, 1998 URL: https://www.academia.edu/32080496/Applied_Regression_Analysis_Norman_R._Draper_Harry_Smith_.pdf
23. Закон України «Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України» URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1602-14>

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ МЕРЕЖІ ІНТЕРНЕТ

1. Проект міжнародної технічної допомоги «Партнерство для розвитку міст» (Проект ПРОМІС). URL: <http://pleddg.org.ua/ua/pro-promis/fokus-promis/>
2. Державний комітет статистики України URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
3. Інститут демографії та соціальних досліджень НАН України URL: <http://www.idss.org.ua/>.
4. Інститут економіко-правових досліджень НАН України URL: <http://www.iepd.dn.ua/>.
5. Інститут регіональних досліджень НАН України URL: <http://irr.org.ua/>.
6. Міністерство економіки України URL: <http://me.kmu.gov.ua/>. 231
7. Міністерство праці та соціальної політики URL: <http://www.mlsp.gov.ua/control/uk/index>.
8. Міністерство фінансів України URL: <http://www.minfin.gov.ua/>.
9. Національна академія наук України URL: <http://www.nas.gov.ua/Pages/default.aspx>.
10. Національна бібліотека України ім. Вернадського (Київ) URL: <http://www.nbuv.gov.ua>.
11. Український центр економічних та політичних досліджень ім. О. Разумкова. URL: <http://razumkov.org.ua/pro-nas/istoriia-tsentru>

Рік введення

2023 р.